

Kultur i huskeblokke

En gruppe børn i SFO Risskov havde tyvstartet ved juletid. Ved hjælp af små huskeblokke og blyanter lavede de tegnefilm. Børnene tegnede historier på den næsten uendelig mængde af tynde, hvide papirsider, der er i sådan en blok. Siderne blev befolket med alskens væsener: fra Diddler til rummænd og fra dinoer til kaniner. Disse væsener så ud til at være levende, når man lod siderne flappe hurtigt efter hinanden; med lidt øvelse kom der en lille film ud af anstrengelserne. En blok med tegninger blev til bevægelse og et tidsligt udtryk.

Da foråret indfandt sig på legepladsen, rykkede vi ud til havebordet ved siden af SFOens store sandkasse. Der var nu dannet et centrum, et omdrejningspunkt for udfoldelserne med tegnefilm. Som pædagog for børnene optrådte jeg uden sikkerhedsline i den forstand, at der ikke var struktur og aftaler omkring denne aktivitet. Man kunne komme og gå. Og det gjorde børnene sandelig. Men ikke kaotisk, ikke uden en vis særegen indre orden. Grundlaget var jo skabt, idet nogle børn allerede havde øvet sig – de kendte til de tricks, der kunne vise sig i en huskeblok. Under forårssolen udfoldede sig således en tegnefilms-tradition, der kunne ses som en lille del af børnenes legekultur.

Set i et generelt perspektiv er der tale om, at børn i deres leg foretager en transformering af de oplevelser, der vælter ud af skærme og højttalere. Det er ikke medieindustriens fortjeneste, at børnene får noget ud af moradset. Vi pædagoger kan trods alt heller ikke smykke os med at være enerådende fødselshjælpere; en meget afgørende bearbejdning sker i børnenes lege og fortællinger.

Denne form for kulturel udøvelse virker måske ofte forstyrrende, irrationel, på tværs, selektiv eller larmende. Den kan være svær at få til at passe rigtigt ind i institutions- eller forvaltningsplaner. Med hensyn til det larmende, så viste aktiviteterne med tegnefilm, at børnenes fortællinger også rummer en lydkultur. Lydlige udtryk, som formentlig bliver øvet og forfinet over lang tid, og som uværgeligt bliver en del af den baggrundsstøj, der fylder i skole og institution. Til forstyrrelse. Og dog er det meget tænkeligt, at der også her er tale om en form for kultur. Eksempler på denne kultur kan høres på lydsiden af *Fisken i hængekøjen*. "Vrrrrrumm", "Ruuutsj", "Zzzzzt", "Bonk", "Au-uuuu", "Grrrr", "Uaaak" og en hel del andre effektfulde lyde fandt med børnenes præcise hjælp vej til videoens lydspor.

Således blev børns fortællinger ved et havebord i SFOen et eksempel på, at kultur også kan udfolde sig i og omkring små huskeblokke.

Lars Hennigsen

Aktiviteterne skete i maj 1999. Et af resultaterne blev videoen *Fisken i hængekøjen og andre tegnefilm*.